

РЕЦЕНЗИЯ

на доц. д-р Георги Костадинов Бърдаров
член на Научното жури в конкурс за заемане на
академичната длъжност

„Доцент“

в научната област 4.4. Науки за Земята (Социална и икономическа география – география на транспорта и комуникациите)
обявен в Държавен вестник бр.51 от 27.06.2017г. за нуждите на катедра
“Социално-икономическа география”, Геолого-географски факултет, Софийски университет „Св. Климент Охридски“

1. Данни за конкурса

Конкурсът за “доцент” по социална и икономическа география е обявен по предложение на катедра “Социално-икономическа география“ при ГГФ на СУ „Св. Климент Охридски“, след последователни положителни решения на Факултетския съвет на ГГФ и Академическия съвет на Университета. Същият е обнародван в Държавен вестник, бр. 51/27.06.2017 г. Документи за конкурса е подал един кандидат – гл. ас. д-р Димитър Тодоров Димитров. В съответствие със законовите държавни изисквания и вътрешноуниверситетските правила и нормативни документи отбелязваме правното основание за реализиране на процедурата.

Формирането на научно жури, със заповед на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски“, в което съм включен и аз, е също съгласно с правилниците и разпоредбите на университета.

2. Данни за кандидата

Димитър Тодоров Димитров е роден на 11.01.1961г., в град Априлци. Средното си образование завършва в Природо-математическа гимназия, в гр. Ловеч, специалност електротехника. Висше образование завършва през 1987г. в СУ „Св. Кл. Охридски“, Геолого-географски факултет, със специалност География на стопанските отрасли и комплекси и втора специалност История.

След завършване на висшето си образование от 1987 до 1991г. работи в ОНС-Априлци, а от 1991 до 1999г. е научен сътрудник и редовен аспирант (1991-1994г.) в Географски институт на БАН. От 1994 до 1998г. е хоноруван

асистент в СУ „Св. Климент Охридски“, а от 1995 до 1998г. е хоноруван асистент в Югозападен университет „Неофит Рилски“.

През 1999г. спечелва конкурс за редовен асистент по Икономическа и социална география на България в СУ „Св. Климент Охридски“. От 1999г. до момента работи, като асистент, старши асистент и главен асистент в катедра „Социално-икономическа география“ към Геолого-Географски факултет.

През 2016г. защитава успешно дисертация на тема „Влияние на транспортната инфраструктура върху регионалното развитие на Североизточна България: ситуационен анализ, оптимизационен модел и средносрочна прогноза“ и получава образователната и научна степен доктор по професионалното направление 4.4. Науки за земята (Икономическа и социална география).

Участва в разработването на научно-изследователски проекти към НИС, работи и в множество проекти към БАН.

В периода 2001-2005г. е старши експертен съветник към 39-то Народно събрание на Република България, където участва в законотворческата и административна дейност и отговаря за осъществяването на комуникациите между централните и местните органи на държавната власт.

3. Научно творчество на кандидата

В конкурса за „доцент“ гл. ас. д-р Димитър Димитров представя пълен списък на всички публикации и научни разработки, който обхваща периода на цялата му научна кариера и отделно списък на публикациите, с които участва в конкурса. Пълният списък обхваща периода 1993-2017г. и включва 57 публикации.

За участие в конкурса д-р Димитър Димитров представя общо 35 публикации, от които 30 на кирилица и 4 на латиница. Представена е една монография, публикувана през 2017г.: „Регионалното развитие и регионалната политика в България“ от 136 стр. Монографията е сериозно научно изследване, плод на дългогодишни проучвания на кандидата и определено се

отличава със сериозни научни и научно-приложни приноси. Останалата част от публикациите са статии в специализирани научни издания и доклади публикувани в сборници от Национални и международни научни конференции и прояви.

Общо канидадатът е представил една монография, две научни студии, 9 статии, 23 доклада в чужбина и България.

Повечето от публикациите, включително и монографията са самостоятелни.

Диапазонът на публикациите е в широки граници от специализирани научни издания като Годишник на СУ, книга География, сп. „Енергетика“, сп. „География 21“, до множество сборници от национални и международни конференции и юбилейни прояви.

Монография

Монографията на д-р Димитър Димитров е със заглавие „Регионалното развитие и регионалната политика в България състояние, тенденции, модели и инструменти. Тя е публикувана през настоящата 2017г. Монографията е структурирана в класически вариант на научна разработка, с въведение, седем глави, заключение и литература. Всяка една глава, с изключение на първата и последната, включва различен брой подзаглавия, в зависимост от съдържанието и обема си.

Първата глава носи белезите на теоретична основа, в която са отчетени същността, целите, теоретичните приноси и практико-приложните резултати в регионалното развитие и регионалната политика в България. Изяснени са техните логика и философия и целите, на които се подчиняват. В главата се прави и кратък обзор за това в кои научни институции в страната се изучават регионалното развитие и регионалната политика. Втора глава е посветена на изключително важните въпроси за драстичните регионални диспропорции в България. В отделни подглави автора се е спрял на най-депресивните от икономическа, социална и демографска гледна точка райони на страната – северозападна България, Стара планина и Предбалкана, Странджа-Сакар, южните погранични части на Родопите, Краището и западните оградни

планини. Изяснени са подробно и факторите довели до крайно негативните социално-икономически тенденции в тях. Трета глава е фундаментална, тъй като в нея е дадена пълна и обстойна оценка на факторната динамика в регионалното развитие на България. Анализирани са най-важните фактори, които пряко или косвено определят регионалното развитие на страната – социално-икономическата политика, демографските и геополитически фактори, пространственото развитие на транспортната инфраструктура. Главата завършва с изясняване географския фундамент на територията. В четвърта глава са представени инструментите и подходите при провеждането на регионалната политика в България. Специално внимание е отделено на административно-териториалното деление на страната и неговите промени през годините, представен е регионален авторски модел за ново административно-териториално устройство и деление на страната, отчетено е и влиянието на еврофондовете при провеждането на регионалната политика в България. С най-голяма научна и научно-приложна стойност е първата подглава, в която районирането е разгледано, като инструмент за разработването на регионални политики в България. Пета глава е стандартна за такъв тип изследване и в нея са дадени сравнителните предимства на самоуправлението в България. Представена е ролята на общините в регионалното развитие и местното самоуправление, подобщинските нива и ролята на Областите, като участници в процеса на регионалното развитие. Шеста глава проследява законово-нормативната рамка, обезпечаваща провеждането на регионалната политика в България, за периода от края на XXв. до днес. Седма глава, като финална прави връзката между регионалната политика на ЕС и регионалното развитие на България. В заключение са представени най-важните изводи, до които е достигнал автора, като сред тях изпъкват тези за неблагоприятните процеси и тенденции в регионалното развитие на страната, регионалните диспропорции между Северна и Южна България, както и задълбочаващият се процес на обезлюдяване на селата в страната. Изводите са обвързани и с конкретни

препоръки за преодоляване на негативните процеси в регионалното развитие на България.

Статии и студии

Голяма част от предложените за рецензиране статии и студии са свързани с основните научни направления, в които работи д-р Димитров и пряко с темата на дисертационния му труд. На първо място повечето от тях включват проблеми, актуални проекти и перспективи при развитието и оптимизирането на транспортната инфраструктура в страната. Немалка част са посветени на природно-ресурсния потенциал, с който разполага България и неговото правилно управление експлоатиране. Разбира се значителна роля е отделена на регионалното развитие и правенето на регионални политики.

Авторът използва научният синтез, историческият и комплексен географски подход за анализ на сериозните регионални проблематики в страната и ЕС. Широко застъпен е и пространственият анализ, който отчита основните географски фактори при развитието на транспортната инфраструктура.

Научни доклади

Кандидатът д-р Димитров прилага голям списък от публикувани доклади. Те също са свързани основно с главните научни интереси на д-р Димитров, като най-силен е акцента върху регионалната проблематика и изграждането и развитието на транспортната инфраструктура. В част от докладите се разглежда и устойчивото развитие, като инструмент на правенето на регионални политики.

Гл.ас. д-р Димитър Димитров кандидатства за „доцент“ с тематични публикации в областта на социално-икономическата география, регионалната география и географията на транспорта и комуникациите, което напълно кореспондира с научните интереси и развиваните научни направления от катедра „Социално-икономическа география“.

Научно-теоретични и научно-приложни приноси

В приложената справка кандидата е обобщил основните приноси в своите научни изследвания. Те са систематизирани и подредени според публикациите

на кандидата. Тук ни е основната критика към него, тъй като трябваше приносите да бъдат по-добре, ясно и стегнато систематизирани, според техния научен и научно-приложен характер. Най-важните приноси, които са отделени са: разкриване функционалните особености и пространствените параметри на формите на териториална организация в транспорта, тяхната регионална йерархичност и функционална съподчиненост, извеждането на индекс на пътно-транспортен катастрофизъм, чрез който се разкриват териториите с различна степен на ПТП, направената комплексна оценка на природно-ресурсния потенциал на черноморската контактна зона „суша-море“ в България, в контекста на перспективното развитие в новите икономически условия, обосноваването на оптимален пространствен модел за пространствено развитие на транспортната инфраструктура в страната, който да бъде основата за постигането в перспектива на устойчив модел на регионално развитие в страната.

Положителната ми оценка се подкрепя от справката за публикационната и цитатната активност на д-р Димитър Димитров, както и от приложената справка от системата АВТОРИТЕ на СУ „Св. Кл. Охридски“ за научната дейност на кандидата и работата му, като преподавател в СУ.

4. Преподавателска дейност

Преподавателската дейност е с много голямо значение и тежест, когато става въпрос за конкурс за „доцент“ в СУ „Св. Климент Охридски“.

Аудиторната заетост на кандидата надхвърля изискуемият норматив. Кандидатът чете лекции и води семинарни занятия и практически упражнения в бакалавърска степен на специалностите „География“, „Регионално развитие и политика“, „История и география“, „Биология и география“, и магистърските програми „Регионално развитие и управление“, „Развитие и управление на селските райони“ и „Управление на човешките ресурси“. Водещите дисциплини, които той води са: Основи на териториалната организация на стопанството, Териториална организация на икономиката, Теоретична география, География на транспорта и икономическите връзки, Регионално

развитие на транспортната инфраструктура и комуникациите, Планиране и регионална политика, Устойчиво развитие, за бакалавърска степен и Инфраструктура и управление на територията, Местно самоуправление, Еколого-устойчиво развитие, Регионално развитие на инфраструктурата, за магистърска степен. Всички тези дисциплини отговарят напълно на шифъра и направлението на конкурса и доказват, че д-р Димитър Димитров е важна част от научния и научно-изследователски живот и състав на катедра „Социално-икономическа география“. Неговото академично израстване ще спомогне за развитието на катедрата и нейното цялостно научно израстване и научен престиж.

5. Заключение

Като отчитам спазването на изискванията по процедурата, научно-изследователските качества на кандидата, неговите компетенции, умения и достойнства, които показва чрез цялата си научно-преподавателска дейност предлагам на уважаемите членове на Научното жури да гласуват положително **„ЗА“ присъждане на академичното звание „ДОЦЕНТ“ на Димитър Тодоров Димитров в научната област 4.4. Науки за Земята (Социална и икономическа география – география на транспорта и комуникациите).**

30.10.2017г., София

Доц. д-р Георги Бърдаров

СУ „Св. Климент Охридски“

Ръководител катедра „Социално-икономическа география“